

Ο Άγιος, ο Σέρφερ και η Πρόεδρος

Τίτλος πρωτοτύπου στην αγγλική γλώσσα:
THE SAINT, THE SURFER AND THE CEO
© Robin Sharma, 2002, 2006

Το παρόν έργο υπόκειται σε πνευματικά δικαιώματα. Απαγορεύεται ρητώς η αντιγραφή, πώληση ή αναμετάδοση σε οποιαδήποτε μορφή και με οποιοδήποτε μέσο της παρούσας έκδοσης, εν μέρει ή καθ' ολοκληρίαν, χωρίς την έγγραφη άδεια των εκδοτών.

Σχεδιασμός Εξωφύλλου: Νάσος Βάγιας
Μετάφραση: Πάνου Ναούμ
Επιμέλεια: Βασιλική Κάουλα
Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Στίνης
Εκτύπωση: Βιβλιοτεχνία

© 2018 για την ελληνική γλώσσα εκδόσεις ΙΒΙΣΚΟΣ
Δ/ση αλληλογραφίας Αγίου Νικολάου 8, Μαρούσι 15122
τηλ-fax: 210 8021333
<http://www.iviskospublications.gr>
e-mail: info@iviskospublications.gr
ISBN: 978-618-5093-73-0

ROBIN SHARMA

Ο Άγιος, ο Σέρφερ και η Πρόεδρος

Μια θαυμάσια ιστορία για όσους θέλουν να ζουν
σύμφωνα με τις επιθυμίες της καρδιάς τους

εκδόσεις ΙΒΙΣΚΟΣ

«Κάθε άνθρωπος έχει έναν γνήσιο προορισμό: Να βρει τον δρόμο για τον εαυτό του... Η αποστολή του ήταν να ανακαλύψει το πεπρωμένο του -όχι ένα τυχαίο πεπρωμένο- και να το υποστηρίξει ολοκληρωτικά και αποφασιστικά μέσα του. Οτιδήποτε άλλο θα ήταν απομίμηση, μια προσπάθεια φυγής, ένα πισωγύρισμα σε ιδανικά της μάζας, συμβατικότητες και φόβος για την εσωτερική του φύση».

-από τον *Ντέμιαν* του Έρμαν Έσσε

«Ίσως η αγάπη να είναι η διαδικασία, με την οποία σε οδηγώ ευγενικά πίσω στον εαυτό σου. Όχι σ' αυτόν που θα ήθελα να είσαι, αλλά σ' αυτόν που είσαι».

-Αντουάν Ντε Σαιντ Εξυπερύ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κεφάλαιο 1	Νέα Ξεκινήματα	19
Κεφάλαιο 2	Ακολουθώντας το Μονοπάτι	47

Ο ΑΓΙΟΣ

Κεφάλαιο 3	Κατανοώντας τον τρόπο που λειτουργεί ο κόσμος	63
Κεφάλαιο 4	Να είσαι ο αληθινός σου εαυτός	99
Κεφάλαιο 5	Το παράθυρο με το βιτρώ	127
Κεφάλαιο 6	Η αναζήτηση ενός σκοπού	135

Ο ΣΕΡΦΕΡ

Κεφάλαιο 7	Συνάντηση με τον δάσκαλο της καρδιάς	143
Κεφάλαιο 8	Μπαίνοντας στο μυστήριο	165
Κεφάλαιο 9	Ανάπτυξη στην αμμουδιά	191
Κεφάλαιο 10	Το σέρφινγκ και η αγάπη για τον εαυτό μας	213

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κεφάλαιο 11	Κερδίζει όποιος δίνει τα περισσότερα	223
Κεφάλαιο 12	Η αγάπη ως επιχειρησιακό εργαλείο	245
Κεφάλαιο 13	Ο αληθινός δρόμος για την επιτυχία	261
Κεφάλαιο 14	Περί επιθυμιών και ονείρων	275
Κεφάλαιο 15	Οι 10 πύλες για μια όμορφη ζωή	289

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Είμαι τυχερός που έχω μια θαυμάσια ομάδα υποστηρικτών από φίλους, συγγενείς και συναδέλφους, οι οποίοι με βοήθησαν σε κάθε βήμα αυτού του προσωπικού ταξιδιού, που ονομάζω ζωή. Αυτοί οι άνθρωποι αξίζουν τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου και την αληθινή εκτίμησή μου. Κι έτσι εκφράζω όλη την ευγνωμοσύνη μου σε καθέναν τους χωριστά, για την υποστήριξή τους, όσο οδεύω στο μονοπάτι της προσωπικής αποστολής μου.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στους συνεργάτες μου, στη *Sharma Leadership International*. Την εκτίμησή μου στην *Ann Green*, την καλή κι ευγενική προσωπική βοηθό μου και Υπεύθυνη Διαχείρισης Πελατειακών Σχέσεων, που μου χαρίζει εδώ και χρόνια αφοσίωση, υποστήριξη και εμπύχωση. Είσαι υπέροχη. Πρέπει να ευχαριστήσω επίσης την *Marnie Ballaine*, την Αντιπρόεδρο Υπηρεσιών Λόγου και Εργαλείων Εκμάθησης, που είναι πρότυπο ήρεμης αποτελεσματικότητας και ενθουσιώδους αποδοτικότητας. Εκτιμώ πολύ όσα έχεις προσφέρει στην επιχείρησή μας. Και στον *Al Moscardell*, τον Ανώτερο Αντιπρόεδρο και Γενικό Διευθυντή μας. Είσαι μεγαλοφυΐα σε ό,τι κάνεις. Μας βοήθησες

να κάνουμε τη διαφορά και να περάσουμε σε άλλο επίπεδο. Είστε όλοι εκπληκτικά πλάσματα και μ' αρέσει να δουλεύω μαζί σας.

Ευχαριστώ τους εταιρικούς πελάτες μας σε όλον τον κόσμο, που με προσκάλεσαν στους οργανισμούς τους, ως δάσκαλο, σύμβουλο και ομιλητή για τις ηγετικές ικανότητες. Είμαι ευγνώμων που είμαι στην υπηρεσία τους και προσδίδω αξία. Επίσης ευχαριστώ και τους μεμονωμένους πελάτες, τους οποίους έχω το πρόνομο να διδάσκω. Με εμπνέετε με την τόλμη και την αφοσίωσή σας στην εξερεύνηση των ορίων μιας καλύτερης ζωής. Κι όσο για τους πελάτες που είναι μέλη του στενού μου κύκλου, που ονομάζω Μηνιαία Διδασκαλία, σας ευχαριστώ που αντιλαμβάνεστε την αξία αυτού του ιδανικού -κατά τη γνώμη μου- μέσου για να μεταμορφώσουμε μια ζωή. Η επιτυχία σας είναι και δική μου επιτυχία.

Στον ατζέντη μου, τον *Ken Browning*... Είσαι σούπερ σταρ, φίλε μου. Σ' ευχαριστώ που γρήγορα κατάλαβες το όραμά μου, είδες τι μπορώ να προσφέρω και το έκανες πραγματικότητα.

Ευχαριστώ για την απίστευτη υποστήριξή τους και για τη δουλειά τους όλους τους συνεργάτες του εκδοτικού οίκου *Hay House*, στην Καλιφόρνια. Νιώθω ειλικρινά τυχερός που είμαι ένας από τους συγγραφείς σας. Ιδιαίτερος θα ήθελα να ευχαριστήσω τον εκδότη μου τον *Jill Kramer*, που πάντοτε είναι στο πλευρό μου. Την ομάδα Δημοσίων Σχέσεων, που με έκανε ευρέως γνωστό. Τον *Reid Tracy*, που πίστεψε σ' εμένα και τον *Danny Levin*, για την ανεξάντλητη ενθάρρυνση, τις άριστες συμβουλές

και την αληθινή του φιλία. Αυτό το βιβλίο είναι αποτέλεσμα ομαδικής δουλειάς. Απλώς εγώ τυχαίνει να είμαι εκείνος που έγραψε τις λέξεις.

Οφείλω να ευχαριστήσω τους στρατηγικούς μας εταίρους σε όλον τον κόσμο, που με βοηθούν να προωθήσω την αποστολή μου και να βοηθήσω τον κόσμο να ανακαλύψει τον αληθινό εαυτό του και να μεταμορφώσω τους υπαλλήλους σε ηγέτες. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στους *Tony Britt* της *The Britt Sales Corporation* στο Νιου Τζέρσεϋ, *Orit Valency* στο Ισραήλ και στους υπόλοιπους συνεργάτες μας.

Ευχαριστώ την *Diane Bliss* και την υπέροχη ομάδα της *PBS* στο Ντιτρόιτ, για την τέλεια τηλεοπτική εκπομπή και που βοήθησαν να μεταδώσουμε το μήνυμα των ηγετικών ικανοτήτων στη ζωή μας. Κάνατε τη διαφορά.

Επίσης, να εκφράσω την εκτίμησή μου για τον *Jonathan Creaghan*, που με βοήθησε να αντιληφθώ υπό νέο πρίσμα το «να ζεις με δυνατότητες», όπως και για τους *Neil Parfitt*, έναν αληθινά χαρισματικό μουσικοσυνθέτη, και *Lyndsey Parfitt*, μια παντοτινά ενεργή υποστηρίκτρια.

Ευχαριστώ τους συναδέλφους μου, *John Gray*, *Mark Victor Hansen*, *Nido Qubein*, *Denis Waitley* και *Wayne Dyer* για την ευγένεια και τη γενναιοδωρία τους. Την εκτίμησή μου σε όλους τους χορηγούς των σεμιναρίων στις ΗΠΑ και στον Καναδά, για την επιδότησή τους. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στους *Salim Khoja* και την εξαιρετική ομάδα του, *4 Walls*, στο Τορόντο, *Mike Walsh*

της *High Performers International* στο Πόρτλαντ, *Jeff Liesener* της *High Achievers Network* στο Φοίνιξ και όλη την παρέα του *Peak Performers* στη Μινεάπολη.

Δεν θα ήμουν αυτός που είμαι χωρίς τους φίλους μου, που με βοήθησαν να διαμορφώσω τη σκέψη μου και με στήριξαν στην πορεία μου. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στον *Richard Carlson*, έναν άντρα που επηρεάζει εκατομμύρια ζωές και κάνει τον κόσμο μας καλύτερο. Ευχαριστώ τους συντρόφους μου *Jeffrey Feldberg* (εξαίρετος ηγέτης), *Wayne Stark* (τολμηρός οραματιστής), *Azim Jamal* (σοφό πλάσμα), *Ernie Pavan* (χαρισματικός καθοδηγητής), *Kevin Higgins* (αξιοθαύμαστος στοχαστής), *Darren* και *Lipi Bagshaw* (γεννημένοι απόστολοι της αλλαγής και της αγάπης), *Malcolm McKillop* (υπέροχος έμπιστος φίλος) και *Jerry Weiner* (ανεκτίμητος μέντορας). Καθένας από σας συνέβαλε ουσιαστικά στη ζωή μου. Σας ευχαριστώ.

Στον χαρισματικό αδελφό μου, Δρ. *Sanjay Sharma*, που είναι μια ανεξάντλητη πηγή ιδεών, δημιουργικότητας και απεριόριστης αγάπης... Δεν έχεις ιδέα πόσο σε σέβομαι. Εσύ και η *Susan*, η εξίσου αξιοθαύμαστη και χαρισματική σύζυγός σου, είστε για μένα πρότυπα σε πάρα πολλά πράγματα. Στις δύσκολες στιγμές μου, σταθήκατε στο πλευρό μου και οι δύο και γι' αυτό θα σας ευγνωμονώ για πάντα. Επίσης, ευχαριστώ και τον ανιψιό μου τον *Neel*, που είναι διασκεδαστικός και παιχνιδιάρης.

Να εκφράσω τον σεβασμό, την αγάπη και την ευγνωμοσύνη μου στη μητέρα μου, *Shashi* και τον πατέρα μου *Shiv*. Χρωστάω

και στους δυο σας πάρα πολλά. Σας ευχαριστώ για την καθοδήγηση, την καλοσύνη και την υποστήριξή σας. Να ξέρετε ότι αναγνωρίζω όλα όσα κάνατε για μένα. Λένε πως τους γονείς μας τους επιλέγουμε. Ένα από τα μεγαλύτερα δώρα για μένα ήταν που επέλεξα εσάς τους δύο.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στην *Jill Hewlett* για την απίστευτη στήριξή της.

Στα καταπληκτικά παιδιά μου, *Colby* και *Bianca*, που μου χαρίζουν ατέλειωτη χαρά κι ευτυχία. Σας ευχαριστώ από την καρδιά μου για όλα τα δώρα που μου προσφέρετε και που γεμίζετε τη ζωή μου με αγάπη που όρια δεν γνωρίζει.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αυτό το βιβλίο είναι ένα έργο φαντασίας. Είναι μια ιστορία για έναν άντρα, τον Τζακ Βαλεντάν, που η πορεία της ζωής του μου θύμισε για πολλούς λόγους τη δική μου πορεία. Επειδή ένιωθε ανολοκλήρωτος σαν άνθρωπος, άρχισε να αναζητά τη σοφία, με σκοπό να ζήσει μια πιο ευτυχισμένη, πιο υγιή και πιο όμορφη ζωή. Μετά από μια σειρά συναντήσεων με τρεις αξιοθαύμαστους δασκάλους, ο Τζακ ανακάλυψε μια πανίσχυρη φιλοσοφία για να αναμορφώσει την πραγματικότητά του και να επέμβει στο πεπρωμένο του. Τα μαθήματα που πήρε ο Τζακ, μέσα από την ασυνήθιστη περιπέτειά του, θα αποτελέσουν κίνητρο για να δημιουργήσετε θαυμάσιες ευκαιρίες και στη δική σας ζωή. Πώς το ξέρω; Το ξέρω γιατί τα ίδια μαθήματα μεταμόρφωσαν και τη δική μου ζωή.

Συνάντησα πολλά εμπόδια στο δικό μου ταξίδι. Και παρ' όλα αυτά, κάθε πέτρα, που πάνω της σκουντουφλούσα, γινόταν τελικά σκαλοπάτι που με έφερνε πιο κοντά στην αλήθεια της καρδιάς μου και σε μια καλύτερη ζωή.

Πριν από αρκετά χρόνια, ήμουν ένας δικηγόρος, που κυ-

νηγούσα την επιτυχία και όλες τις υλικές παγίδες που την συνοδεύουν, πιστεύοντας ότι αυτός ήταν ο δρόμος για την απόλυτη ολοκλήρωση. Όσο, όμως, εργαζόμουν ολοένα και σκληρότερα και κέρδιζα ολοένα και περισσότερα, συνειδητοποίησα ότι ουσιαστικά τίποτα δεν είχε αλλάξει. Όσα υλικά αγαθά κι αν είχα αποκτήσει, ο άντρας που αντίκριζα στον καθρέφτη του μπάνιου μου κάθε πρωί ήταν ο ίδιος. Δεν ήμουν πιο ευτυχής και δεν ένιωθα καθόλου καλύτερα. Κι όσο αναλογιζόμουν την κατάσταση της ζωής μου, συνειδητοποιούσα το κενό που είχα στην καρδιά μου. Άρχισα να προσέχω τους σιωπηλούς της ψίθυρους, που μου υποδείκνυαν να αφήσω το επάγγελμα που είχα επιλέξει και να ξεκινήσω μια ουσιαστική ενδοσκόπηση στην ψυχή μου. Άρχισα να διερωτώμαι γιατί βρίσκομαι σ' αυτόν τον πλανήτη και ποια είναι η ειδική αποστολή μου. Αναρωτήθηκα γιατί η ζωή μου δυσλειτουργούσε και ποιες ριζικές αλλαγές έπρεπε να κάνω για να ξαναβρώ τον δρόμο μου! Εξέτασα τις βασικές μου πεποιθήσεις, τις αξίες μου και τα κριτήρια, με τα οποία έβλεπα τον κόσμο, και δεσμεύτηκα να απαλλαγώ από τις βλαβερές σκέψεις.

Κατά τη διάρκεια αυτής της δραστηκής μεταμόρφωσης, διάβασα βιβλία αυτοβοήθειας, ηγετικών ικανοτήτων, φιλοσοφίας και πνευματικότητας. Παρακολούθησα το ένα σεμινάριο προσωπικής ανάπτυξης μετά το άλλο. Άλλαξα τη διατροφή μου, τον τρόπο σκέψης μου και τη συμπεριφορά μου. Και τελικά εξελίχθηκα σε ένα άτομο πολύ πιο αυθεντικό, ισορροπημένο και σοφό

σε σύγκριση με τον παλιό μου εαυτό.

Πρώτος εγώ θα σας πω πως σε πολλούς τομείς είμαι ακόμη αρχάριος σ' αυτό το ταξίδι της αυτογνωσίας. Η κορυφή κάθε βουνού αποτελεί για μένα τη βάση για το επόμενο και η εξερεύνηση του ανθρώπου είναι μια ατέρμονη διαδικασία. Ακόμη και τώρα, που γράφω αυτές τις λέξεις, διανύω μια περίοδο σαρωτικής προσωπικής μεταμόρφωσης και αναπροσδιορισμού των πιο βασικών αξιών μου, αλλά και του τρόπου που βλέπω τον κόσμο. Ωστόσο προσπαθώ να είμαι επιεικής με τον εαυτό μου, υπενθυμίζοντάς μου πως πρέπει να είμαι υπομονετικός και να μην «πιέζω καταστάσεις». Κάθε μέρα μου φέρνει μεγαλύτερη διαύγεια, περισσότερη βεβαιότητα και καινούργιες συγκινήσεις. Και για μένα αυτό έχει σημασία σε τούτο το όμορφο ξεδίπλωμα της ζωής.

Ελπίζω το βιβλίο «Ο Άγιος, ο Σέρφερ και η Πρόεδρος» να σας αγγίξει βαθιά. Αν θέλετε πραγματικά να κάνετε δική σας αυτή τη γνώση, είναι πολύ σημαντικό να τη διδάξετε. Σας προτείνω, μέσα σε 24 ώρες, αφού τελειώσετε το βιβλίο, να μοιραστείτε τη φιλοσοφία, που μάθατε, με κάποιον που τον νοιάζεστε. Έτσι θ' αφομοιώσετε τη γνώση που πήρατε και θα 'ναι πιο εύκολο να την εντάξετε στη ζωή σας.

Επίσης, ελπίζω να διασκεδάσετε, βιώνοντας τη γνώση αυτού του βιβλίου. Αν προσθέσετε μια παιδική αίσθηση έκπληξης και πάθους σε όσα ανακαλύψετε στις σελίδες που ακολουθούν, αυτός είναι ένας απ' τους καλύτερους τρόπους για να εξελιχθείτε στο άτομο που σκοπεύετε να γίνετε. Σας ευχαριστώ που μου δίνετε

Ο Άγιος, ο Σέρφερ και η Πρόεδρος

το προνόμιο να μοιραστώ τη δουλειά μου μαζί σας. Σας εύχομαι μια πλούσια ζωή γεμάτη δυνατότητες, χαρά και γαλήνη. Κι ελπίζω να βοηθήσετε κι εσείς στην οικοδόμηση ενός νέου κόσμου.

– Ρόμπιν Σάρμα

1

ΝΕΑ

ΕΞΕΚΙΝΗΜΑΤΑ

«Σε όλους μας, είτε είμαστε πολεμιστές είτε όχι, αναλογεί κάποιο μερίδιο τύχης κάπου κάπου, που θα εμφανιστεί με τη μορφή ευκαιρίας ξαφνικά μπροστά μας. Η διαφορά ενός μέσου ανθρώπου από έναν πολεμιστή είναι πως ο πολεμιστής το γνωρίζει, είναι σε επαγρύπνηση και το προσμένει υπομονετικά, ώστε, όταν αυτή η ευκαιρία πεταχτεί μπροστά του, να την αρπάξει!»

– Κάρλος Καστανιέδα

Πρώτη φορά στη ζωή μου ένιωθα τέτοιο πόνο. Το δεξί μου χέρι έτρεμε ανεξέλεγκτα και το αίμα έτρεχε πάνω στο δροσερό λευκό πουκάμισό μου. Ήταν Δευτέρα πρωί και μόνο μια σκέψη τριβέλιζε το μυαλό μου... Αυτή δεν ήταν καλή μέρα για να πεθάνω.

Κι ενώ έμενα ασάλευτος στο αυτοκίνητό μου, σάστισα από τη σιωπή της σκηνής. Καμία αντίδραση στο φορητό που μόλις με είχε τρακάρει, ούτε καν ένα τίναγμα. Οι περαστικοί, που εί-

χαν συγκεντρωθεί τριγύρω, κοιτούσαν έντρομοι. Και η κίνηση εξελίχθηκε σε απόλυτο μποτιλιάρισμα. Το μόνο που μπορούσα να ακούσω ήταν το θρόισμα των φύλλων στα δέντρα, που πλαισίωναν το δρόμο.

Δύο από τους παρατηρητές με πλησίασαν τρέχοντας, λέγοντάς μου πως έρχεται βοήθεια και πως δεν έπρεπε να κάνω καμία κίνηση. Ένας τους άρπαξε το χέρι μου κι άρχισε να προσεύχεται: «Κύριε, βοήθησε αυτόν τον άνθρωπο. Προστάτευσέ τον, σε παρακαλώ!». Μέσα σε λίγα λεπτά, μια πομπή από ασθενοφόρα, πυροσβεστικά και περιπολικά περικύκλωσαν τον τόπο του ατυχήματος, με τις σειρήνες τους να ουρλιάζουν. Όλα έμοιαζαν να κοπάζουν και μια παράξενη αίσθηση γαλήνης με διαπέρασε, καθώς οι διασώστες άρχισαν μεθοδικά τη δουλειά τους -φωτεινά παραδείγματα επιδεξιότητας υπό πίεση. Ένωσα σαν να ήμουν αυτόπτης μάρτυρας... Λες και παρατηρούσα από ψηλά όλη τη σκηνή να ξεδιπλώνεται μπροστά μου.

Το επόμενο πράγμα που θυμάμαι είναι να ξυπνάω στον θάλαμο ενός νοσοκομείου, που μύριζε φρέσκα λεμόνια και χλωρίνη. Ποτέ δεν θα ξεχάσω αυτή τη μυρωδιά. Το σώμα μου ήταν τυλιγμένο με πολλούς επιδέσμους και τα δυο μου πόδια ήταν σε γύψο. Τα χέρια μου ήταν γεμάτα μελανιές.

Με χαιρέτησε μια ωραία νεαρή νοσοκόμα. «Κύριε Βαλεντίν! Δεν το πιστεύω πως ξυπνήσατε! Θα καλέσω τον γιατρό» είπε, καθώς πληκτρολόγησε ξέφρενα την ενδοσυνεννόηση, που ήταν δίπλα στο κρεβάτι μου.

Όταν απομακρύνθηκε από την ενδοσυνεννόηση, ψέλλισα «Να με λες Τζακ» προσπαθώντας να είμαι άνετος, παρ' όλο που ήξερα πως η κατάσταση ήταν σοβαρή. «Πού βρίσκομαι;»

«Είσαι στο Γενικό Νοσοκομείο του Λέικβιου, Τζακ. Νοσηλεύεσαι στην εντατική. Είχες ένα πολύ σοβαρό ατύχημα την περασμένη εβδομάδα. Για να είμαι ειλικρινής, είσαι πολύ τυχερός που ζεις».

«Αλήθεια;» ρώτησα μαγκωμένα.

«Αχά» απάντησε η νοσοκόμα με βεβιασμένο χαμόγελο, ενώ κοιτούσε τις εξετάσεις μου στα πόδια του κρεβατιού. «Σε τράκαρε ένα ημιφορτηγό κι έπεσες σε κόμα. Οι διασώστες, που σε έφεραν εδώ, δεν το πίστευαν ότι επιβίωσες από τη σύγκρουση. Τέλος πάντων, το μόνο που πρέπει να σε απασχολεί τώρα είναι να θεραπευτούν οι άσχημες πληγές σου και τα σπασμένα σου πόδια. Θα γίνεις καλά... Όπως σου είπα, είσαι απίστευτα τυχερός νέος».

Η λέξη «τυχερός» σίγουρα δεν με αντιπροσώπευε, αλλά υπό αυτές τις συνθήκες καταλάβαινα τι εννοούσε. Ήμουν τυχερός που ζούσα.

«Γιατί είμαι ολομόναχος στο θάλαμο;» αναρωτήθηκα φωναχτά, καθώς κοιτάξα τριγύρω. «Δεν θα με πείραζε να είχα λίγη παρέα».

«Ξύπνησες μόλις πριν από λίγα λεπτά, Τζακ. Χαλάρωσε και δώσε στον εαυτό σου λίγο χρόνο ν' ανασάνει. Μείνε ακίνητος. Ο γιατρός σου θα έρθει όπου να 'ναι. Ανησυχούσε πάρα πολύ για σένα».

Καθώς οι ώρες εκείνης της μέρας περνούσαν και ορδές από γιατρούς και νοσοκόμες με εξέταζαν, με έλεγχαν και με ενθάρρυναν, άρχισα να αντιλαμβάνομαι πλήρως πόσο σοβαρό ήταν το ατύχημά μου. Ο οδηγός του ημιφορτηγού σκοτώθηκε ακαριαία και ο γιατρός μου με ενημέρωσε, με ειλικρίνεια, πως δεν περίμενε ότι θα ανακτούσα ποτέ τις αισθήσεις μου. «Δεν έχω ξαναδεί άλλο περιστατικό σαν κι αυτό» μου εξομολογήθηκε.

Είχα, όμως, μέσα μου την πεποίθηση πως όλα συνέβησαν για κάποιο λόγο. Όλα συμβαίνουν για κάποιο λόγο. Τίποτα δεν είναι τυχαίο σ' αυτήν τη ζωή. Σίγουρα το έχετε ξανακούσει αυτό. Αλλά εγώ προσωπικά διαπίστωσα πως το συναρπαστικό μας Σύμπαν, εκτός από εντυπωσιακά έξυπνο στη λειτουργία του, είναι και πολύ φιλόξενο μέρος. Ο κόσμος μας θέλει να ζήσουμε μεγάλες ζωές. Θέλει να είμαστε ευτυχισμένοι. Θέλει να είμαστε νικητές.

Μια σιγανή εσωτερική φωνή, η οποία παρουσιάστηκε για πρώτη φορά σ' εκείνον τον θάλαμο του νοσοκομείου, αλλά συνέχισε να με συντροφεύει στις πιο δύσκολες κι ευάλωτες στιγμές μου, με προειδοποίησε πως κάτι σημαντικό θα συνέβαινε και πως αυτό που θα βίωνα, τις επόμενες μέρες κι εβδομάδες, δεν θα ήταν επαναστατικό μόνο για τη δική μου ζωή, αλλά θα επηρέαζε και τις ζωές πολλών άλλων ανθρώπων. Μου είπε ότι τα καλύτερα έμελλε να έρθουν...

Υποθέτω πως πολλοί από εμάς δεν κατορθώνουν να ακούσουν αυτήν τη σιγανή, αλλά σοφή, εσωτερική φωνή. Υπάρχει ένα μέρος στα βάθη της καρδιάς μας, που έχει όλες τις απαντήσεις στα

πιο μεγάλα ερωτήματά μας. Όλοι γνωρίζουμε την αλήθεια μας, αλλά και το τι χρειάζεται να γίνει, για να δημιουργήσουμε μια ευτυχισμένη ζωή για τον εαυτό μας. Οι περισσότεροι από μας έχουμε χάσει απλώς την επαφή με αυτή τη φυσική πηγή καθαρής σοφίας, μέσα στην υπερβολική φασαρία και το χάος, που επικρατεί στις μέρες μας. Αλλά ανακάλυψα πως, όταν έδωσα χώρο στην ησυχία, τη γαλήνη και τη μοναξιά, η φωνή της αλήθειας άρχισε να μου μιλάει. Κι όσο περισσότερο εμπιστευόμουν την καθοδήγησή της τόσο πιο πλούσια γινόταν η ζωή μου.

Ήταν γύρω στις εννιάμιση το βράδυ, όταν ένας νοσοκόμος έφερε με το καροτσάκι έναν άλλον ασθενή στο θάλαμό μου. Ήμουν ευγνώμων που θα είχα συντροφιά και αμέσως σήκωσα το κεφάλι μου για να ρίξω μια ματιά στον καινούργιο μου συγκατοικο. Ήταν ένας άντρας μεγαλύτερός μου, πιθανότατα γύρω στα εβδομήντα πέντε. Είχε πυκνά ασημένια μαλλιά, χτενισμένα προς τα πίσω με πολύ στυλ και σκούρες πανάδες στο πρόσωπό του, που φανέρωναν έκθεση στον ήλιο για πολλά χρόνια. Η αδυναμία του και η βαριά του ανάσα μαρτυρούσαν πως ήταν πολύ άρρωστος. Επίσης πρόσεξα πως πρέπει να πονούσε, γιατί έσφιξε τα μάτια του και βόγκηξε ελαφρά, καθώς ο νοσοκόμος τον μετέφερε στο κρεβάτι του.

Περίπου δέκα λεπτά αργότερα, ο επισκέπτης άνοιξε τα μάτια του αργά. Μαγεύτηκα... Τα μάτια του ήταν εκθαμβωτικά γαλανά και καθρέφτιζαν τόση διαύγεια και ευφυΐα, που ένιωσα ένα ρίγος να διαπερνά τη σπονδυλική μου στήλη. Αμέσως κατάλαβα πως

ο άνθρωπος που αντίκριζα είχε βαθιά σοφία, δυσεύρετη σ' έναν κόσμο, όπου όλα γίνονται πρόχειρα και γρήγορα. Ένωσα πως είχα μπροστά μου έναν δάσκαλο.

«Καλησπέρα» ψιθύρισε απαλά και σεμνά. «Προφανώς θα μείνουμε εδώ παρέα για λίγο καιρό».

«Ναι, δεν είναι και το καλύτερο μέρος, για να περάσεις το βράδυ της Παρασκευής σου, έτσι;» απάντησα μ' ένα ζεστό χαμόγελο. «Με λένε Τζακ» είπα, σηκώνοντας το χέρι μου για να χαιρετήσω. «Τζακ Βαλεντίν. Είχα ένα πολύ σοβαρό τροχαίο πριν από μια εβδομάδα και η ετυμηγορία είναι πως θα μείνω σ' αυτό το κρεβάτι για αρκετό καιρό. Ένωθα πολύ μόνος όλη μέρα, οπότε χαίρομαι που σας γνωρίζω, κύριε».

«Κι εγώ χαίρομαι, Τζακ. Είμαι ο Καλ. Περιφέρομαι σ' αυτό το νοσοκομείο σε διάφορους θαλάμους, τους τελευταίους επτά μήνες. Μου κάνουν εξετάσεις, μου δίνουν αγωγές και με ξεψαχνίζουν περισσότερο απ' όσο μπορούσα να φανταστώ. Πολύ φοβάμαι πως έτσι όπως εξελίσσεται η κατάστασή μου δεν πρόκειται να βγω ποτέ από δω» είπε σιγανά και τα μάτια του στράφηκαν προς το ταβάνι. Σταμάτησε για μια στιγμή. «Ήρθα εδώ με στομαχόπονο, που πιστεύα πως προκλήθηκε από κάτι που έφαγα. Έξι μέρες αργότερα κατέληξα να κάνω χημειοθεραπείες».

«Καρκίνος;» ρώτησα, προσπαθώντας να είμαι όσο το δυνατόν πιο διακριτικός.

«Ναι. Κι όταν οι γιατροί τον διέγνωσαν είδαν ότι είχε απλωθεί σε ολόκληρο το σώμα μου. Στα πνευμόνια μου, στο έντερό μου,

έφτασε μέχρι και στο κεφάλι μου» είπε και πέρασε τρέμοντας το χέρι του απ' το πυκνό μαλλί του. «Τουλάχιστον» συνέχισε στοχαστικά «έζησα μια πολύ γεμάτη ζωή σε σχέση με άλλους ανθρώπους. Μεγάλωσα πάμφτωχος και είχα μονάχα τη μαμά μου. Κι ήταν σωστή κυρία».

«Κι η δική μου» τον διέκοψα.

«Σκέφτομαι τη μητέρα μου κάθε μέρα» απάντησε ο Καλ. «Ήταν ευαίσθητη, μαχητική και δυνατή σαν φρεσκοφτιαγμένο ατσάλι. Πίστευε σ' εμένα όσο κανένας άλλος στη ζωή μου και με ενθάρρυνε να θέτω υψηλούς στόχους και να κάνω μεγάλα όνειρα. Με αγαπούσε άνευ όρων και μονάχα αυτή η αγάπη είναι αληθινή, Τζακ. Αυτό μου θυμίζει κάτι, που έγραψε κάποτε ο Βίκτωρ Ουγκώ: “Η υπέρτατη ευτυχία στη ζωή είναι η πεποίθηση ότι μας αγαπούν”. Και πιστεψέ με, μου έδωσε άφθονη αγάπη αυτή η εκπληκτική γυναίκα. Δεν σε πειράζει που μοιράζομαι την ιστορία μου μαζί σου;»

«Όχι, όχι καθόλου» απάντησα. «Για την ακρίβεια, μου κίνησες το ενδιαφέρον».

«Ωραία. Λοιπόν, τα παιδικά μου χρόνια ήταν απλά, αλλά καλά. Τα καλοκαίρια κάναμε μπάνιο γυμνοί στις λίμνες και τους χειμώνες καθόμασταν μπροστά στη φωτιά, που βρυχούσε, λέγοντας ιστορίες και διαβάζοντας σπουδαία βιβλία. Η μαμά μου με έμαθε να αγαπάω τα βιβλία».

«Κι εγώ αγαπώ τα βιβλία» είπα. «Δεν μου άρεσε ιδιαίτερα το σχολείο, αλλά τα βιβλία μου τ' αγαπούσα».

«Κι εγώ έτσι ήμουν. Όπως παρατήρησε σοφά και ο μεγάλος στοχαστής Τζούντα Ιμπν Τιμπόν: «Κάνε τα βιβλία συντρόφους σου. Κάνε τις θήκες τους και τα ράφια να γίνουν ο κήπος αναφυχής σου»».

«Όμορφα λόγια, Καλ.»

Συνέχισε «Στο σχολείο βαριόμουν, αλλά τα βιβλία μου έδωσαν πολλά ερεθίσματα. Δεν θα ξεχάσω τη μητέρα μου που έλεγε πως μια ιδέα που θα διάβαζα σ' ένα βιβλίο είχε τη δυναμική να μεταμορφώσει τη ζωή μου. Το πρόβλημα, όμως, συμπλήρωνε, ήταν πως δεν ξέραμε σε ποιο βιβλίο υπήρχε αυτή η ιδέα, που θα οδηγούσε στην αφύπνισή μας. Το δικό μου καθήκον, μου τόνιζε με περίσσια αγάπη, ήταν να συνεχίσω να ψάχνω αυτό το βιβλίο. Κι όταν θα το έβρισκα, έπρεπε με όλο μου το θάρρος ν' ακολουθήσω αυτή την ιδέα, ώστε να έβλεπα τα αποτελέσματά της στη ζωή μου. Τζακ, αφού κι εσύ αγαπάς το διάβασμα, θα μοιραστώ μαζί σου άλλο ένα σύντομο γνωμικό για τη δύναμη των βιβλίων».

«Παρακαλώ».

«“Αν αγοράζεις περισσότερα βιβλία απ' όσα μπορείς να διαβάσεις, είναι γιατί η ψυχή σου τείνει να φτάσει στο άπειρο κι αυτό το πάθος είναι το μόνο πράγμα που θα σε ανεβάσει πιο ψηλά από τα θηρία που χάνονται.” Είναι του Α. Έντουαρντ Νόρτον, το έμαθα στο γυμνάσιο» είπε ο Καλ, καθώς προσπαθούσε να βολευτεί στο κρεβάτι.

«Τέλος πάντων, όταν μεγάλωσα λιγάκι, πήγα σε μια στρατιωτική σχολή για να συνεχίσω τις σπουδές και την εκπαίδευσή μου.

Η μαμά μου δεν ήθελε να με αφήσει, αλλά μου έδωσαν υποτροφία και αυτό ήταν όντως το εισιτήριό μου, για να ξεφύγω από τη φτώχεια, μέσα στην οποία μεγάλωσα. Στη συνέχεια, πήγα στο κολλέγιο κι εκεί, την πρώτη κιόλας μέρα, ερωτεύτηκα μια γλυκιά δεκαοκτάχρονη με χρυσαφένια μαλλιά και φιλντισένιο δέρμα. Τη γνώρισα στο μάθημα της Ιστορίας και ήταν κεραυνοβόλος έρωτας! Ήξερα πως ήμασταν πλασμένοι ο ένας για τον άλλον. Θεέ μου, πόσο την αγαπούσα την Γκρέις. Ήταν τόσο αθώα κι ευγενική. Δεν μπορούσα να φανταστώ πιο υπέροχο πλάσμα, για να μοιραστώ το ταξίδι της ζωής μου».

«Και τη μητέρα μου την έλεγαν Γκρέις» επεσήμανα.

«Δεν είναι όμορφο όνομα, Τζακ;»

«Ναι, πράγματι.»

«Αφού παντρευτήκαμε με την Γκρέις, κάναμε ένα παιδί, ένα αγοράκι. Το αγαπούσα αυτό το παιδί πάρα πολύ. Ήταν ευτυχισμένα χρόνια για μας. Δεν μας έλειπε η διασκέδαση, το γέλιο, η αγάπη, όλες οι χαρές της ζωής. Την ίδια εποχή, αποφάσισα να δοκιμάσω την τύχη μου στις επιχειρήσεις. Άνοιξα ένα ξυλουργείο, που προμήθευε πολύ μεγάλους κατασκευαστές. Το άνοιξα την εποχή που επικρατούσε μεγάλη οικονομική ευμάρεια κι έκρηξη ανοικοδόμησης. Μέσα σε μερικά χρόνια, έβγαλα έναν σκασμό λεφτά -εκατομμύρια δολάρια, για την ακρίβεια- και η ζωή που αρχίσαμε να ζούμε η Γκρέις, ο γιος μας κι εγώ έμοιαζε να 'ναι βγαλμένη από παραμύθι. Ξεπερνούσε κάθε φαντασία, πρέπει να παραδεχτώ» σημείωσε ο Καλ, κουνώντας το κεφάλι του, σαν να

μην μπορούσε να το πιστέψει ούτε ο ίδιος.

«Αλλά, όσο περισσότερα χρήματα έβγαζα τόσο περισσότερο με απορροφούσε η δουλειά μου. Άρχισα να απομακρύνομαι από την οικογένειά μου και να μην της δίνω πια την ίδια προσοχή. Λένε πως καθώς προχωράς στη ζωή, θα πρέπει να κάνεις τον ζογκλέρ με πολλά διαφορετικά μπαλάκια. Κάποια, όπως το μπαλάκι που αντιπροσωπεύει την καριέρα, είναι λαστιχένια. Αν σου πέσουν, έχουν την ιδιότητα να αναπηδούν και να 'ρχονται πίσω σ' εσένα. Άλλα μπαλάκια, όμως, είναι γυάλινα· η οικογένεια ανήκει σε αυτά. Αν σου πέσει αυτό το μπαλάκι, δεν ξανάρχεται σ' εσένα. Αυτό ήταν το λάθος που έκανα. Τα χρήματα με αποπροσανατόλισαν περισσότερο και με ώθησαν σε λάθος δρόμο. Έχασα την επαφή με τις βαθύτερες αξίες μου και τις αληθινές μου προτεραιότητες. Απομακρυνόμουν συνεχώς από την οικογένειά μου, αντί να την προσεγγίζω. Έκτοτε αντιλήφθηκα πως ο πιο πλούσιος άνθρωπος του κόσμου δεν είναι όποιος έχει τα περισσότερα, αλλά όποιος χρειάζεται τα λιγότερα. Μου πήρε πολύ χρόνο, για να το μάθω αυτό το μάθημα. Και, πίστεψέ με, ήταν βαρύ το τίμημα που πλήρωσα».

Άκουγα με προσοχή, αφοσιωμένος στην ιστορία του ανθρώπου, που μοιραζόταν απλόχερα τις εμπειρίες της ζωής του μαζί μου. Κι εγώ είχα μεγαλώσει χωρίς πατέρα και με είχε καθηλώσει η προσέγγιση του Καλ σε ό,τι αφορούσε τη σημασία μιας σταθερής οικογενειακής ζωής. Λαχταρούσα να έχω μια σχέση με τον πατέρα, που ουσιαστικά δεν γνώρισα ποτέ και πάντα ένιωθα να

λείπει ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής μου, εξαιτίας αυτού του κενού. Επίσης ένιωθα τη θλίψη να με κυριεύει, γιατί, αν και ήμουν σχετικά νέος άντρας, δεν είχα γνωρίσει ακόμα καμία γυναίκα, που θα μπορούσα να μοιραστώ τη ζωή μου μαζί της και να κάνω οικογένεια. Αυτή ήταν μια επιθυμία μου, που εντόπιζα για πρώτη φορά.

«Κι έπειτα» συνέχισε ο Καλ με απρόσκοπτο ενθουσιασμό «οι δύσκολοι καιροί έπληξαν και τη βιοτεχνία μας, όπως συμβαίνει συνήθως, κι έχασα μέχρι και την τελευταία μου δεκάρα. Πρόσεξε, Τζακ, δεν σου λέω πως έχασα κάποια από τα χρήματα μου ή κάποια από τα υπάρχοντά μου. Έχασα τα πάντα, μέσα σε λίγες εβδομάδες. Η Γκρέις το έφερε βαρέως και ανησυχούσε διαρκώς για τη δυσχέρειά μας. Όμως, ήμασταν δυνατοί άνθρωποι και μαζί κάναμε τα πάντα για να ανακάμψουμε.

Οι δουλειές είχαν περιοριστεί σημαντικά κι έτσι με την Γκρέις προσαρμοστήκαμε σε έναν πολύ πιο απλό τρόπο ζωής. Αυτή ήταν μια περίοδος έντονου εσωτερικού στοχασμού και για τους δυο μας. Η αποτυχία το προκαλεί συχνά αυτό στους ανθρώπους. Μας αφυπνίζει για το ποιοι πραγματικά είμαστε και τι αληθινά θέλουμε και μας ταρακουνάει, για να μην εφησυχάζουμε. Κι έτσι, ενώ ήμασταν στριμωγμένοι από οικονομικής άποψης και η σχέση μας ακόμα δοκιμαζόταν, ωρίμασα υπέρμετρα ως άνθρωπος. Για την ακρίβεια, η στενοχώρια εκείνης της περιόδου με οδήγησε σε ένα μονοπάτι αυτοανακάλυψης και προσωπικής εξέλιξης, στο οποίο οδεύω ακόμα και σήμερα. Άλλαξε τη ζωή μου ολοκληρωτικά».

«Και μετά τι έγινε, Καλ;» ρώτησα με γνήσιο ενδιαφέρον, αδιαφορώντας για την περασμένη ώρα και τα φώτα του νοσοκομείου, που είχαν ήδη σβήσει.

«Έγινα φιλόσοφος» μου απάντησε αυθόρμητα.

«Φιλόσοφος; Και η επιχείρησή σου; Η Γκρέις; Ο γιος σου;»

«Φιλοσοφία σημαίνει απλώς “αγάπη για τη σοφία”. Μ’ άλλα λόγια, Τζακ, άρχισα να αγαπώ τη σοφία όσο αγαπούσα και την ίδια τη ζωή. Περνούσα μέρες ολόκληρες αναλογιζόμενος το νόημα της ζωής και τα πιο ουσιαστικά ζητήματά της. Τα πράγματα, στα οποία αφοσιωνόμουν στο παρελθόν, άρχισαν να μου φαίνονται ασήμαντα. Μετά λύπης μου, με την Γκρέις αποξενωθήκαμε ακόμη περισσότερο και τελικά χωρίσαμε. Κάποιοι πιστεύουν πως οι σχέσεις δεν είναι παρά εργασίες, που αναλαμβάνουμε στη ζωή μας. Άλλες διαρκούν εβδομάδες κι άλλες μια ζωή. Όλες τους, όμως, έρχονται να μας διδάξουν μεγάλα μαθήματα, προκειμένου να δώσουν ώθηση στην προσωπική μας εξέλιξη. Το μόνο βέβαιο είναι ότι έμαθα πάρα πολλά, το διάστημα που περάσαμε μαζί. Δυστυχώς, πήρε το αγόρι μας μαζί της και δεν τους ξαναείδα ποτέ. Αυτό με συνέτριψε» είπε ο Καλ, με τρεμάμενη φωνή. «Ένα κομμάτι μου πέθανε, όταν έγινε αυτό. Ακόμη δεν έχω καταφέρει να συγχωρήσω τον εαυτό μου που κατέστρεψα την οικογενειακή μου ζωή. Και Θεέ μου, πόσο μου λείπει αυτό το παιδί».

«Την τελευταία φορά που έμαθα νέα τους, η Γκρέις γυρνούσε σε όλη τη χώρα και προσπαθούσε να μεγαλώσει το γιο μας, με τους ελάχιστους πόρους που είχε. Προσπάθησα να κρατήσω

επαφή μαζί της και να τη βοηθήσω, αλλά ήξερα πως την είχα πληγώσει και, περήφανη καθώς ήταν, δεν θα ήθελε να έχει καμία σχέση μαζί μου. Ειλικρινά το να χάσω την οικογένειά μου ήταν το μεγαλύτερο λάθος της ζωής μου. Η γυναίκα μου και το παιδί μου μού είχαν χαρίσει στιγμές ασύγκριτης ευτυχίας και αυτό δεν το αντιλήφθηκα, παρά μόνο όταν ήταν πια πολύ αργά. Ωστόσο, από τα μεγαλύτερα λάθη μας, παίρνουμε και τα μεγαλύτερα μαθήματα. Είμαι σοφότερος τώρα. Τελικά, το πιο έξυπνο κόλπο στη ζωή είναι να μετατρέπεις τις εκ των υστέρων διαπιστώσεις σου και την πείρα σου σε προνοητικότητα για το μέλλον».

«Ωραία το έθεσες, Καλ. Ουσιαστικά μου λες πόσο σημαντικό είναι στη ζωή μας να επιτρέψουμε στο παρελθόν μας να μας χρησιμεύσει. Έτσι δεν είναι;»

«Εύστοχα το θέτεις. Αυτό ακριβώς λέω. Δεν είναι κακό να κάνουμε λάθη. Εξάλλου, έτσι εξελίσσονται οι άνθρωποι. Είμαστε φτιαγμένοι για να κάνουμε λάθη, γιατί τα λάθη μάς οδηγούν στην εξέλιξη. Απλώς δεν θα έπρεπε να επαναλαμβάνουμε το ίδιο λάθος. Πρέπει να μετατρέψουμε τις πληγές μας σε σοφία, ή, όπως είπες κι εσύ, να επιτρέψουμε στο παρελθόν μας να μας χρησιμεύσει».

«Αφού έφυγε η Γκρέις με το γιο μας, εγώ, στη συνέχεια, βυθίστηκα ακόμη περισσότερο στον εαυτό μου, αποκόπηκα από τον κόσμο για μερικά χρόνια και αφοσιώθηκα στην ενδοσκόπηση και τον εσωτερικό προβληματισμό. Αυτό το πάθος μου το έχρισα αποστολή μου. Ήθελα να ανακαλύψω ποιος ήμουν ως άνθρωπος

και γιατί η ζωή μου ξετυλίχτηκε με αυτόν τον τρόπο. Σ' έναν κόσμο, όπου οι περισσότεροι μένουν στην επιφάνεια, εγώ βούτηξα μέσα μου. Σ' έναν κόσμο, όπου οι περισσότεροι αποφεύγουν τους φόβους τους, εγώ τους αντιμετώπισα. Και αυτό που είδα στην ψυχή μου, ήταν απίστευτο».

«Θα μοιραστείς μαζί μου αυτό που είδες μέσα σου;» ρώτησα ανυπόμονα και κρεμόμωνα από τα χείλη του.

«Θα σε αφήσω να το ανακαλύψεις μόνος σου, γιε μου» απάντησε, εντεινώντας την ήδη διακαή περιέργειά μου. «Ξέρεις, όλοι οφείλουμε να κάνουμε τη δική μας εσωτερική διεργασία. Είναι το ύψιστο καθήκον μας. Το να αναζητήσεις και να μάθεις τον πραγματικό εαυτό σου, τον αληθινό εαυτό σου και όλα όσα είσαι ως άνθρωπος είναι ο βασικός σκοπός της ζωής σου. Το να μαθαίνεις περισσότερα για τον εαυτό σου, ώστε να προσφέρεις περισσότερα στον κόσμο, είναι ο απώτερος σκοπός του ταξιδιού. Η αυθεντική επιτυχία στη ζωή είναι εσωτερική υπόθεση, τελικά.»

«Σε καταλαβαίνω απόλυτα».

«Ανακάλυψα πως οι πολυτιμότεροι θησαυροί, που μπορεί κάποιος να φέρει στο φως, είναι οι θησαυροί που κρύβονται στα βάθη της καρδιάς μας. Τα μεγαλύτερα δώρα της ζωής είναι εσωτερικά και φανερώνονται μόνο σε όσους έχουν το θάρρος να ψάξουν κάτω από την επιφάνεια».

Αναλογίστηκα τα λόγια του για μια στιγμή. «Δυστυχώς, Καλ, ποτέ δεν εστίασα στην εσωτερική μου εξέλιξη. Δουλεύω σε μια διαφημιστική, οπότε περνάω το χρόνο μου στον κόσμο τον επι-

χειρήσεων. Σκοπός είναι να βγάζεις λεφτά και να είσαι εμφανίσιμος. Δεν είμαι περήφανος για τον τρόπο που λειτουργεί ο κόσμος μου, αλλά έμαθα να παίζω με τους κανόνες του παιχνιδιού. Και μάλιστα παίζω αρκετά καλά. Έχω ένα στιλάτο αυτοκίνητο ή μάλλον είχα. Έχω ένα τέλειο διαμέρισμα και πολύ κουλ φίλους. Αλλά τελικά και πάλι δεν νιώθω ευτυχημένος. Κάτι μου λείπει. Πραγματικά αντιλαμβάνομαι αυτό που λες για την επιτυχία, πως είναι εσωτερική υπόθεση. Αν ένιωθα καλά με τον εαυτό μου, είμαι βέβαιος πως θα ένιωθα πολύ καλύτερα και για τη ζωή μου. Από πού μπορώ να ξεκινήσω αυτή την “εσωτερική διεργασία”, που μου είπες;»

«Μπορείς να ξεκινήσεις προσεγγίζοντας τη θνητότητά σου, Τζακ. Η σκέψη του θανάτου είναι η μεγαλύτερη επιβεβαίωση της ζωής, να ξέρεις.»

«Αλήθεια;»

«Φυσικά. Μονάχα όταν συνδεθούμε βαθιά και συναισθηματικά με το γεγονός ότι οι ζωές μας είναι μικρές και οι ώρες μας περιορισμένες, μπορούμε να ζήσουμε στο έπακρο και να αφιερώσουμε κάθε κύτταρο του εαυτού μας σε κάθε στιγμή που ζούμε. Αν σου απέμενε μόνο ένας χρόνος ζωής, στοιχηματίζω ότι θα ζούσες πολύ διαφορετικά. Δεν θα είχες ενοχές, θα έπαιρνες ρίσκα, θα άνοιγες την καρδιά σου στην αγάπη και θα ζούσες με απόλυτο πάθος, με υπέρτατο ζήλο και με το βλέμμα σου στραμμένο σε ό,τι αξίζει.»

«Τι εννοείς με το βλέμμα μου στραμμένο σε ό,τι αξίζει;» ρώτησα.

Ο Καλ ανακάθισε αργά και τεντώθηκε να πιάσει το μολύβι που ήταν στο τραπέζι, πλάι του.

«Ζήσε όπως αυτό το μολύβι και θα έχεις μια όμορφη ζωή» αποκρίθηκε με σιγουριά. «Οι πιο πολλοί ζούμε τις ζωές μας, στρογγυλεύοντας τις άκρες. Χρειάζεται να ακονίσουμε την προσοχή μας και να ζήσουμε στο έπακρο, όπως αυτό το μολύβι. Αυτός είναι ο τρόπος για να σχεδιάσεις και μετά να οικοδομήσεις μια ζωή, με ξεχωριστές εμπειρίες για τον εαυτό σου. Ο συγγραφέας, Μισέλ Εϊκέμ Ντε Μονταίν, το θέτει ως εξής: “Το μεγαλύτερο και ενδοξότερο έργο ενός ανθρώπου είναι να ζήσει στο έπακρο. Όλα τα άλλα δεν είναι παρά ασήμαντα στηρίγματα και σφήνες”. Βλέπεις, Τζακ, οι περισσότεροι ζούμε τις ζωές μας σαν να έχουμε ανεξάντλητο χρόνο. Απαρνόμαστε τα πάθη μας και αναβάλλουμε τα όνειρά μας. Αλλά η ζωή είναι στην πραγματικότητα ένα εύθραυστο δώρο και πρέπει να τη ζήσεις εδώ και τώρα. Κανείς μας δεν ξέρει πόσα αύριο του απομένουν. Έχε εμπιστοσύνη σ’ αυτό που σου λέω».

«Σου έχω» του είπα ειλικρινά, νιώθοντας πόσο σημαντικό ήταν αυτό το μάθημα για τον νέο μου φίλο.

«Στη ζωή σου, να εστιάζεις σε ό,τι πραγματικά αξίζει. Τώρα που μεγάλωσα κι έγινα πιο σοφός, ανακάλυψα πως τα πράγματα, που κάποτε θεωρούσα σημαντικά στη ζωή, ήταν ουσιαστικά ασήμαντα. Και όσα θεωρούσα μικρά κι ασήμαντα στην αρχή αποδείχτηκαν τα πιο μεγάλα και σημαντικά, αυτά που πραγματικά είχαν αξία.

«Και πώς θα μπορέσω να συνδεθώ με τη θνητότητά μου;»

«Κάνε στον εαυτό σου τα τελικά ερωτήματα» μου απάντησε με σαφήνεια.

«Τα τελικά ερωτήματα; Δεν τα γνωρίζω, Καλ. Τι εννοείς;» Ανακάθισα στο κρεβάτι μου, καθηλωμένος από όσα άκουγα από αυτόν τον ξεχωριστό και κατά κάποιον τρόπο μυστηριώδη άνθρωπο.

«Όταν θα κείτεσαι στο νεκροκρέβατό σου παίρνοντας τις τελευταίες σου ανάσες, μονάχα τρία ερωτήματα θα κυριαρχούν στο μυαλό σου. Αυτά που εγώ ονομάζω “Τελικά Ερωτήματα” του ανθρώπου. Κι αφού, στο τέλος της ζωής σου, αυτές θα είναι οι πιο σημαντικές διαπιστώσεις σου, γιατί να μην μπεις στη διαδικασία να τις κάνεις από σήμερα κιόλας;»

«Και ποια είναι τα ερωτήματα;» ρώτησα, διαισθανόμενος πως αυτό που θα άκουγα μπορεί να άλλαζε τη ζωή μου.

«Είναι απλά: “Εζησα σοφά;” “Αγάπησα αρκετά;” και “Πρόσφερα πολλά;”»

«Μπορείς να μου εξηγήσεις χωριστά το καθένα;» του ζήτησα ανυπόμονα. «Το ξέρω πως είναι αργά, αλλά αυτή η πληροφορία μπορεί να αλλάξει τα πάντα για μένα»

«Τζακ, παρ’ όλο που λίγο ύπνο θα τον χρειαζόμουν, εκτιμώ τον ενθουσιασμό σου. Και δεν έχω καμία αμφιβολία πως εσύ κι εγώ βρεθήκαμε εδώ για κάποιο λόγο. Έτσι λειτουργεί ο κόσμος μας. Καθένας που μπαίνει στη ζωή σου, έρχεται ακριβώς τη στιγμή, που σου χρειάζεται το μάθημα, το οποίο ήρθε να σου διδάξει».

«Το πιστεύω αυτό».

«Ο κόσμος μας είναι ένα πολύ σοφό μέρος και οι ζωές μας ξεδιπλώνονται, σύμφωνα με μια σειρά φυσικών νόμων, που είναι απλώς μεγαλοφυείς. Εμείς οι άνθρωποι νομίζουμε πως τις ζωές μας τις ορίζουν τυχαία γεγονότα και πως ο κόσμος που μπαίνει και βγαίνει στη ζωή μας μπαينوβγαίνει κατά τύχη. Αυτή η πεποίθηση απέχει πολύ από την αλήθεια. Δεν υπάρχει χάος στον κόσμο μας, μόνο τάξη. Δεν υπάρχουν συμπτώσεις, ποτέ. Οι ζωές μας δεν ορίζονται από την καλή ή την κακή τύχη, αλλά από μια έξυπνη διαδικασία σχεδιασμένη να μας βοηθήσει να εξελιχθούμε στον καλύτερο εαυτό μας».

«Πώς το ξέρεις αυτό;»

«Απλώς το ξέρω. Και θα το μάθεις κι εσύ» αποκρίθηκε ο Καλ με βεβαιότητα.

«Ενδιαφέρον» απάντησα και βυθίστηκα σε σκέψεις.

«Γεννήθηκες, για να προσφέρεις τα χαρίσματά σου στον κόσμο. Αλλά για να συμβεί αυτό και να μπορέσεις να λάμπεις ως άνθρωπος -και μιλάω για πραγματική λάμψη- πρέπει πρώτα να κάνεις την εσωτερική διεργασία, για την οποία σου μίλησα νωρίτερα. Πρέπει να γνωρίσεις τον εαυτό σου. Να εξετάσεις τις περιοριστικές πεποιθήσεις σου και να τις αναθεωρήσεις. Να αναλύσεις τις σφαλερές αξιώσεις που έχεις σχετικά με το ποιος μπορεί να είσαι, τι μπορεί να έχεις και τι μπορεί να κάνεις ως άνθρωπος, ώστε να αρχίσεις να τις διορθώνεις. Είναι απαραίτητο να αναγνωρίσεις τα μοτίβα, με τα οποία αντιδρούσες στο παρελθόν σε

διάφορα σκηνικά της ζωής σου και να τα ανασυνθέσεις. Πρέπει να αντιμετωπίσεις τους φόβους σου και να τους κατανικήσεις. Επίσης, μπορείς να ανοίξεις την καρδιά σου και να νοιάζεσαι περισσότερο για την ευτυχία των άλλων ανθρώπων, παρά για τη δική σου ευτυχία. Και, μόλις το κάνεις αυτό, η ειρωνεία είναι ότι θα γίνεις κι εσύ ευτυχισμένος».

«Ωστε όλα είναι κανονισμένα πολύ μεθοδικά» είπα, ανακεφαλαιώνοντας τη γνώση, την οποία μόλις είχα λάβει. «Ο κόσμος έχει ένα μεγαλειώδες σχέδιο και απόλυτη τάξη. Φαντάζομαι πως το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνω είναι να κατανοήσω τους φυσικούς νόμους που τον ορίζουν».

«Ναι, γιε μου» απάντησε ο Καλ, εμφανώς ευχαριστημένος από τη δεκτικότητά μου στη φιλοσοφία του για τη ζωή. «Μόλις εναρμονιστείς με αυτούς τους νόμους, θα έχεις πρόσβαση στην αυθεντική δύναμη. Θα γίνεις μια από τις δυνάμεις του σύμπαντος και η ζωή σου θα ξεπεράσει τους σκοπέλους και θα κυλήσει ανεμπόδιστα. Θα γίνεις ό,τι ονειρεύτηκες. Και θα αποκτήσεις στη ζωή σου όλα, όσα λαχταράει η καρδιά σου, χωρίς κόπο. Η ζωή σου θα αρχίσει να κυλάει ως δια μαγείας».

Αναλογίστηκα τα λόγια του για μια στιγμή και μετά είπα «Αναρωτιέμαι από πού ακριβώς πρέπει να αρχίσω, όμως. Ομολογώ πως αυτή είναι μια περίοδος αληθινής μάχης για μένα. Δεν ξέρω πια ποιος πραγματικά είμαι κι απλώς ανυπομονώ να κάνω τη ζωή μου καλύτερη. Πρόσφατα χώρισα από τη σύντροφό μου. Δεν αντέχω τη δουλειά μου. Δεν μου φτάνουν τα χρήματα ως το

τέλος του μήνα, παρ' όλο που παίρνω καλό μισθό. Και έχω αυτό τον βαθύ πόνο μέσα μου, που δεν περνάει ποτέ».

«Εμπιστεύσου αυτόν τον πόνο, γιε μου».

«Ορίστε;» ρώτησα, γιατί δεν ήμουν βέβαιος πως άκουσα καλά.

«Εμπιστεύσου αυτόν τον πόνο» επανέλαβε ο Καλ. «Εμαθα από τους δασκάλους μου ότι μόνο όταν εμβαθύνουμε στα συναισθήματα και στις επιθυμίες μας -κάτι που οι περισσότεροι αποφεύγουμε- θα βρούμε τις πιο μεγάλες απαντήσεις. Τα συναισθήματά μας μάς χαρίζουν ανεξάντλητη σοφία και φέρουν τη γνώση του υποσυνείδητού μας. Και το υποσυνείδητό μας είναι ο συνδετικός μας κρίκος με τη σοφία του σύμπαντος. Η συνειδητή μας σκέψη είναι πολύ περιορισμένη, ενώ το υποσυνείδητο είναι απεριόριστο».

«Ξέρεις, οι περισσότεροι απαρνούμαστε τα συναισθήματά μας. Η κοινωνία μάς διδάξε να το κάνουμε αυτό. Από νεαρή ηλικία, διαχωρίζουμε τον εαυτό μας από τον τρόπο που νιώθουμε. Μας λένε να μην κλάψουμε, μας λένε να μην γελάσουμε πολύ δυνατά και μας λένε πως δεν είναι σωστό να στεναχωριόμαστε ή ακόμη και να θυμώνουμε. Αλλά τα συναισθήματά μας δεν είναι ούτε σωστά ούτε λάθος... Είναι απλώς τα συναισθήματά μας, ένα σημαντικό κομμάτι της ανθρώπινης εμπειρίας. Αν τα απαρνηθείς, αρχίζεις να αποκλείεις κομμάτια του εαυτού σου. Αν εξακολουθήσεις να το κάνεις, θα χάσεις την επαφή με τον αληθινό σου εαυτό. Θα αρχίσεις να ζεις αποκλειστικά και μόνο με τη λογική

σου και θα πάψεις να αισθάνεσαι».

Ο Καλ σταμάτησε για μια στιγμή και με κοίταξε κατάματα. «Πάω στοίχημα, Τζακ, πως το μόνο που κάνεις όλη μέρα είναι να σκέφτεσαι, να σκέφτεσαι, να σκέφτεσαι... Το μυαλό σου είναι μια μηχανή, που δεν σταματάει να δουλεύει και σου στερεί την εσωτερική σου γαλήνη. Έχεις πάψει να ζεις το παρόν και να νιώθεις πώς είναι να σφύζεις από ζωντάνια. Σε απορροφά περισσότερο το παρελθόν και το μέλλον σου. Ξέρεις πως το μυαλό μας σπανίως ζει το παρόν; Πάντα το απασχολεί το παρελθόν ή σκέφτεται το μέλλον. Αλλά το παρελθόν και το μέλλον δεν είναι η πραγματικότητα. Η μόνη πραγματικότητα είναι η παρούσα στιγμή, αυτή που έχεις μπροστά σου. Μην τη χάσεις αυτήν τη στιγμή, γιατί αυτή ακριβώς είναι η ζωή σου».

«Πόσο δίκιο έχεις» είπα κι αναστέναξα βαθιά. Τα λόγια αυτού του ανθρώπου, αντανakλούσαν την αλήθεια, το ένιωθα στο κορμί μου. «Όλα αυτά αρχίζω να τα καταλαβαίνω» σημείωσα. «Μακάρι κι άλλοι άνθρωποι να άκουγαν τη σοφία που μοιράστηκες μαζί μου και να άνοιγαν τα μάτια τους. Ο κόσμος μας θα ήταν καλύτερος τότε».

«Θα φτάσει και στα δικά τους αυτιά όταν θα 'ναι έτοιμοι να την ακούσουν. Όπως λέει ένα παλιό ρητό: “Όταν ο μαθητής είναι έτοιμος, ο δάσκαλος εμφανίζεται”. Δεν γίνεται να πιέζεις καταστάσεις».

«Νομίζω πως υπάρχει υπερβολικός κυνισμός στον σύγχρονο κόσμο» απάντησα. «Δεν πιστεύουμε πια στα μεγάλα όνειρα που

κάναμε, όταν ήμασταν παιδιά. Δεν πιστεύουμε πως έχουμε τη δύναμη να δημιουργήσουμε τη ζωή που θέλουμε. Και δεν θεωρούμε ότι μπορούμε να κάνουμε τη διαφορά με τις πράξεις μας».

Ο Καλ κούνησε καταφατικά το κεφάλι του. «Και γι' αυτό ακριβώς πολλοί από μας είναι εγκλωβισμένοι. Έχουμε πρωτοφανή δύναμη μέσα μας. Απλώς έχουμε χάσει πια την επαφή μας με αυτήν τη δύναμη. Κι αυτό εν μέρει οφείλεται στον φόβο μας. Οι δυνατότητες, που έχουμε στη ζωή μας, είναι αληθινά απίστευτες. Τα θαύματα, που έχουμε την ικανότητα να δημιουργήσουμε στη ζωή μας, μόλις εναρμονιστούμε με τη δύναμη της φύσης, είναι ομολογουμένως εκπληκτικά. Αλλά όλη αυτή η δυναμική μάς επιβαρύνει και με συγκεκριμένες ευθύνες... Αυτό μας τρομάζει. Κι έτσι δεν πιστεύουμε στον εαυτό μας. Απαρνούμαστε τη δύναμή μας και στήνουμε εμπόδια στην απόκτηση της εξαιρετης ζωής, που θα 'πρεπε να βιώνουμε».

«Είναι σαν να σαμποτάρουμε τους εαυτούς μας. Απομακρυνόμαστε από ό,τι θέλουμε περισσότερο».

«Αυτό ακριβώς κάνουμε. Προσποιούμαστε πως δεν μας νοιάζει και ενεργούμε σαν να μην είμαστε ξεχωριστοί. Κλείνουμε τα μάτια στον τρόπο που αληθινά λειτουργεί ο κόσμος μας, για να μην εμπιστευτούμε τους φυσικούς νόμους που τον ορίζουν. Κι αυτοί οι νόμοι θα λειτουργήσουν στη ζωή σου, μονάχα αν τους εμπιστευτείς με όλο σου το είναι. Δεν λειτουργούν, αν δεν πιστέψεις πως θα λειτουργήσουν. Για να έχουμε πρόσβαση σε μια καλύτερη ζωή, πρέπει όλοι μας να κάνουμε κάποιες ριζικές αλλαγές

στη σκέψη μας. Ίσως ακόμα σημαντικότερο είναι να κάνει ο καθένας μας ριζικές αλλαγές στην καρδιά του. Κι η πρώτη αλλαγή είναι να εμπιστευτούμε τους νόμους της φύσης, για τους οποίους σου μιλάω».

«Ωστε πρώτα πρέπει να πιστέψω στην λειτουργία αυτών των νόμων... και μετά θα λειτουργήσουν;»

«Σωστά. Είναι σαν να έχεις ένα τζάκι. Πρώτα πρέπει να βάλεις μέσα τα ξύλα και μετά θα έρθει η ζέστη. Αν κάθεσαι μπροστά σε ένα τζάκι δίχως ξύλα, δεν πρόκειται να ζεσταθείς ποτέ. Ο περισσότερος κόσμος δεν εμπιστεύεται... Δεν έχουν πίστη στην ευφυΐα του σύμπαντος και στον όμορφο ρόλο τους μέσα σε αυτό. Γι' αυτό λείπει η μαγεία από τη ζωή τους. Γιατί αδυνατούν να κατανοήσουν τον τρόπο που λειτουργεί ο κόσμος, αλλά και γιατί δεν ορίζουν πια οι ίδιοι τη ζωή τους».

Παραξευεύτηκα από την τελευταία του επισήμανση. «Τι εννοείς με αυτό;»

«Το πρώτο βήμα για τη διαφώτιση είναι η εσωτερική καθοδήγηση, ένας στόχος για τον οποίο καθένας μας θα έπρεπε να μοχθήσει. Η καθοδήγηση και οι ηγετικές ικανότητες δεν αφορούν μόνο τη διοίκηση στον χώρο των επιχειρήσεων. Η καθοδήγηση αφορά κυρίως την προσωπική ευθύνη, την αυτο-ανακάλυψη και τη δημιουργία αξιών, που να αντικατοπτρίζουν την εξέλιξή μας. Πάρα πολλοί άνθρωποι αναλώνονται στο να κατηγορούν τους άλλους για όσα δυσλειτουργούν στη ζωή τους. Κατηγορούμε τις συζύγους μας για τη μίζερη οικογενειακή μας ζωή. Κατηγορού-

με τα αφεντικά μας για το άγχος μας στη δουλειά. Κατηγορούμε τους ξένους στους δρόμους, γιατί μας έκαναν έξω φρενών. Κατηγορούμε τους γονείς μας, γιατί μας περιόρισαν. Κατηγορίες, κατηγορίες, κατηγορίες, κατηγορίες... Αλλά αν κατηγορείς τους άλλους, δεν κάνεις τίποτα παραπάνω από το να δικαιολογείς τον εαυτό σου. Αν κατηγορείς τους άλλους για την κακή ποιότητα της ζωής σου, ζεις μια θλιβερή ζωή. Αν το κάνεις, το μόνο που πετυχαίνεις είναι να παριστάνεις το θύμα».

«Αλήθεια;»

«Βέβαια. Γιατί, ζώντας με αυτόν τον τρόπο, αυτό που ουσιαστικά λες είναι πως είσαι ανίσχυρος να ηγηθείς της ζωής σου. Αυτό που λες είναι πως για να αλλάξει η δική σου ζωή πρέπει να αλλάξει η σύζυγός σου, να αλλάξει το αφεντικό σου ή να αλλάξουν οι ξένοι στον δρόμο. Αυτός είναι πολύ αδύναμος τρόπος να ζεις. Πού είναι η καθοδήγηση και οι ηγετικές ικανότητες σ' αυτή τη φιλοσοφία ζωής;» παρατήρησε ο Καλ κι η φωνή του ολοένα και δυνάμωνε, όσο αυξανόταν η ορμητικότητά του. «Ο μόνος τρόπος για να ανεβάσεις τη ζωή σου σε ψηλότερο επίπεδο είναι να ενεργήσεις σαν ηγέτης, ώστε να καθοδηγήσεις ουσιαστικά τη δική σου ζωή. Τη στιγμή που θα αντικρίσεις τον εαυτό σου στον καθρέφτη και θα πεις από τα βάθη της ψυχής σου “Για να αλλάξει η ζωή μου, πρέπει να αλλάξω εγώ” εκείνη ακριβώς τη στιγμή θα ωριμάσεις και θα περάσεις το κατώφλι, που θα σε οδηγήσει σε μια καλύτερη ζωή».

«Γιατί συμβαίνει αυτό, άραγε;»

«Γιατί, Τζακ, τότε είναι που θα πάρεις τη ζωή σου στα χέρια σου» είπε παθιασμένα ο Καλ, υψώνοντας τα χέρια του στον αέρα με δραματικό ύφος. «Θα αναλάβεις την ευθύνη που σου αναλογεί στον κόσμο. Θα πάψεις να αντιστέκεσαι στη ζωή και θα τη δεχτείς, όπως είναι. Θα εναρμονιστείς με τους αμετάβλητους νόμους της φύσης, που μοιράστηκα μαζί σου, τους νόμους που πάντοτε όριζαν τον τρόπο που λειτουργεί η ζωή, από την αρχή του κόσμου. Θα ανακτήσεις τη δύναμή σου».

Ο Καλ σταμάτησε και με κοίταξε κατάματα. «Δείξε με, με τον δείκτη σου, γιε μου» μου είπε.

«Ορίστε;»

«Κάν' το!» επέμεινε.

Σήκωσα το χέρι μου κι έδειξα τον ασύγκριτα εκκεντρικό μου συγκάτοικο.

«Τι παρατηρείς;» με ρώτησε.

«Πως ξεφλουδίζει το δέρμα μου» απάντησα αυθόρμητα.

«Όχι, γιε μου. Σκέψου περισσότερο. Όλοι πρέπει να σκεφτόμαστε πιο πολύ, καθώς πορευόμαστε στη ζωή. Η σκέψη είναι η μητέρα της σοφίας, να ξέρεις. Λοιπόν, το ένα σου δάχτυλο με δείχνει, αλλά ποιον δείχνουν τα υπόλοιπα δάχτυλα;»

Εξεπλάγην με το απλό, αλλά αποστομωτικό παράδειγμα του Καλ. Το μήνυμα ήταν σαφές. Κάθε φορά που δείχνουμε κάποιον με το δάχτυλό μας, τρία δάχτυλά μας δείχνουν εμάς. Μοιράστηκα το συμπέρασμά μου μαζί του.

«Τώρα μπήκες στο νόημα!» αναφώνησε ενθουσιασμένος.

«Σταμάτα να κατηγορείς τους άλλους για όσα απεχθάνεσαι στη δική σου ζωή. Κοίτα στον καθρέφτη και ανάλαβε τις ευθύνες της ζωής σου. Έτσι ξεκινάει η προσωπική αλλαγή και η καθοδήγηση στη ζωή».

«Ωραία, κατανοητή η άποψή σου». Πήρα μια ανάσα, για να αφομοιώσω τη σοφία και το μάθημα του Καλ. Μετά είπα «Δεν σκέφτεσαι όπως οι περισσότεροι άνθρωποι».

«Το ξέρω. Γιατί βλέπω περισσότερα απ' όσα οι περισσότεροι άνθρωποι. Και δεν είναι γιατί είμαι καλύτερος από τους άλλους, αλλά γιατί με δίδαξαν οι καλύτεροι» είπε ταπεινά ο Καλ.

«Τι εννοείς με αυτό;»

«Ας πούμε, σκέφτομαι τα λόγια του Ισαάκ Νεύτωνα, του πατέρα της κλασικής Φυσικής “Αν είδα παραπέρα από τους άλλους, είναι γιατί στάθηκα στους ώμους των γιγάντων”. Βλέπεις, είχα την ευλογία να έχω έξοχους καθοδηγητές στη ζωή μου. Η σοφία, που μοιράζομαι μαζί σου, δεν είναι δική μου».

«Δεν είναι;»

«Όχι, δεν είναι. Την έμαθα από τους τρεις δασκάλους μου, τρεις εξαιρετους ανθρώπους, που μεταμόρφωσαν τη ζωή μου. Τους οφείλω τα πάντα».

«Θα μου τους γνωρίσεις;» ρώτησα με ενθουσιασμό.

«Φυσικά. Και μάλιστα πολύ σύντομα. Εκείνοι θα σου εξηγήσουν τη σημασία των “Τελικών Ερωτημάτων”, που σου ανέφερα νωρίτερα. Εκείνοι θα σου δώσουν πραγματικά τις απαντήσεις που ζητάς. Είναι οι καλύτεροι βοηθοί που γνωρίζω, για να σου

εξηγήσουν τι σημαίνει να είσαι αληθινός ηγέτης της ζωής σου και να ζεις σύμφωνα με τους φυσικούς νόμους του κόσμου. Εκείνοι είναι οι δάσκαλοι. Εγώ είμαι απλός μαθητής».

Τότε ξαφνικά, ο Καλ άρχισε να βήχει. Ξεκίνησε ήπια, αλλά γρήγορα εξελίχθηκε σε οξύ βήχα. Το πρόσωπό του κοκκίνισε και ο ιδρώτας άρχισε τρέχει από το μέτωπό του.

«Θεέ μου, Καλ! Να φωνάξω τη νοσοκόμα;» ρώτησα ανήσυχος.

«Όχι, θα περάσει» απάντησε, αγκομαχώντας κάτωχρος. «Πραγματικά χρειάζομαι λίγο ύπνο. Σου υπόσχομαι ότι αύριο θα είναι μια μεγάλη μέρα για σένα, ίσως η μεγαλύτερη μέρα απ' όλες. Μπορεί να σημάνει το νέο σου ξεκίνημα» πρόσθεσε με αγωνία και τα γαλανά του μάτια έλαμψαν σαν αστέρια στην κρύα χειμωνιάτικη νύχτα.

«Χάρηκα πολύ που σε γνώρισα, Τζακ» συνέχισε ο Καλ. «Όπως λέω, ήταν γραφότ να συμβεί αυτή η όμορφη επαφή που είχαμε. Μπήκαμε ο ένας στη ζωή του άλλου για κάποιο λόγο απόψε. Έτσι λειτουργεί ο κόσμος μας» είπε με χαμόγελο, καθώς γύρισε και τράβηξε τα σκεπάσματα ως τους ώμους του, κρυφογελώντας. «Έτσι λειτουργεί ο κόσμος μας» επανέλαβε. «Η ζωή είναι όντως πολύ όμορφη».

Στο δωμάτιο επικράτησε σιγή για μια στιγμή.

«Α, και να ξέρεις, γιε μου» πρόσθεσε απαλά «Σ' αγαπάω».

